

Motion till riksdagen 2025/26:4137

av Rickard Nordin m.fl. (C)

med anledning av prop. 2025/26:239 Vindkraft i kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten till vindkraftsersättning ska utgå från fastighetsregistret och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastighetsskatten för vindkraftverk bör återföras till kommunerna direkt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt genomföra förslaget om rätt till inlösen av fastighet i närheten av vindkraftverk och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att i lag garantera rätten till ersättning för såväl närboende som kommuner är nödvändigt för att skapa incitament till en fortsatt utbyggnad av vindkraftverk. Propositionen är ett steg i rätt riktning, men lösningarna för såväl vindkraftsersättningen som ersättningen för kommunerna är otillräckliga och öppnar upp för att man aldrig får den ersättning man är berättigad till.

Vindkraftsersättning

Det föreslagna systemet med årlig anmälningsplikt skapar en onödig administrativ börda för den enskilda fastighetsägaren. Risken är överhängande att enskilda, inte minst äldre eller personer med mindre administrativ vana, missar att anmäla sitt anspråk och därmed går miste om ersättning de är berättigade till. Även för företagen innebär det en betydande administration att årligen hantera och verifiera tusentals anmälningar.

De uppgifter som behövs för att identifiera ersättningsberättigade fastigheter – såsom ägarförhållanden och geografisk position – finns redan tillgängliga i Lantmäteriets fastighetsregister. I lagrådsremissen konstateras också att fastighetsregistret kan tjäna som ledning för att identifiera bostadsbyggnader.

I stället för en årlig anmälningsskyldighet bör systemet utformas så att ersättningen betalas ut automatiskt till de fastighetsägare som enligt registret är berättigade till den. Verksamhetsutövaren kan med hjälp av uppgifter från fastighetsregistret identifiera de berörda och sköta utbetalningarna, förslagsvis med en skyldighet för fastighetsägaren att endast anmäla ändrade förhållanden, såsom kontouppgifter.

Att som propositionen föreslår informera genom kungörelse i en ortstidning är otillräckligt. Verksamhetsutövaren bör ha krav på sig att direkt uppsöka fastighetsägare efter identifiering i fastighetsregister.

Detta skulle i betydligt högre grad garantera att ersättningen når alla som har rätt till den. Regeringen bör därför återkomma med ett förslag som utformar ersättningen till närboende likt beskrivningen i motionen.

Ersättning till kommunerna

Regeringen föreslår att ett ekonomiskt stöd, baserat på fastighetsskatten för vindkraftverk, ska betalas ut till kommunerna och säger sig vilja göra det långsiktigt. Men man presenterar inga förslag som faktiskt binder staten till detta. I handling visar man redan att man inte står bakom detta, genom att ersätta kommunerna med mindre än vad staten får in från fastighetsskatten.

Centerpartiet vill att fastighetsskatten för vindkraftverk direkt återförs till kommunerna. Det hade skapat en betydligt större långsiktighet för kommunerna som då vet vilka förutsättningar som gäller, i stället för att de som i dag är beroende av att tillräckligt mycket medel tillsätts i budgetar.

Rätt till inlösen

Regeringen har aviserat att man ska tillsätta en ny utredning som ser över frågan om rätt till inlösen av fastighet i närheten av vindkraftsetableringar. En sådan utredning är dock inte tillsatt. Det är av största vikt, om den befintliga utredningens förslag inte var kompletta, att den nya utredningen får jobba snabbt och effektivt för att införliva en rätt till inlösen i svensk lagstiftning omgående. Det är en viktig del i möjligheten för närboende att känna trygghet och faktiskt också prova hur det är att vara närboende innan beslut om deras framtid tas. Att det dessutom kan göras utan ekonomisk skada på fastighetsvärdet är av stor vikt. Det är också viktigt att regeringen tillsätter utredningen skyndsamt då man aviserat att rätten ska gälla retroaktivt från utredningens tillsättande. Regeringen bör därför omgående tillsätta utredningen.

Rickard Nordin (C)

Anders Adahl (C)

Catarina Deremar (C)